

07. KLIMATSKE PROMENE

ZAKONODAVNI OKVIR

Republika Srbija je podnela Drugu nacionalnu komunikaciju prema Okvirnoj konvenciji Ujedinjenih nacija o promeni klime 23. oktobra 2017.³¹ Ovo je trebalo da bude prilika za ispravljanje nedostataka napravljenih u Prvom dvogodišnjem ažuriranom izveštaju.³²

Srpski parlament je ratifikovao Pariski sporazum 29. maja 2017. Ovo je važno s obzirom na to da pruža pravnu osnovu za povećanje ambicija doprinosa Pariskom sporazumu. Prethodno, u martu 2017, Narodna skupština Republike Srbije ratifikovala je Doha amandman na Kjoto protokol.

Članovi Koalicije 27 nisu bili zvanično obavešteni o bilo kakvom napretku u razvoju Nacionalne strategije o klimatskim promenama od marta do septembra 2017. godine. Još uvek se nadamo da će se proces nastaviti što je pre moguće i dati početne rezultate za diskusiju svih zainteresovanih strana. Kao deo ovog procesa, očekujemo da vidimo povećanje nacionalnog klimatskog doprinosa, koji će osigurati stvarno smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Zakon o klimatskim promenama kojim će biti transponovani Uredba o mehanizmu monitoringa (MMR) i Monitoring, izveštavanje i verifikacija (MRV) prema EU ETS³³ nije ušao u skupštinsku proceduru pre kraja septembra 2017. godine.

Nacionalni savet za klimatske promene sastao se u novoj postavci u martu 2017. godine. Savet je sada otvoren za civilno društvo i predstavlja platformu za diskusiju šire grupe učesnika. Nažalost, ishodi³⁴ sastanka nas nisu uverili da će Savet ostvariti značajan napredak u pogledu međusektorske saradnje u budućnosti.

Ministarstvo rudarstva i energetike započelo je izradu Uredbe o Programu ostvarivanja Strategije razvoja energetike Republike Srbije do 2025, sa projekcijama do 2030. godine,

³¹ Datum podnošenja navedenog dokumenta je u periodu nakon perioda obrade Izveštaja K27 (oktobar 2016 – septembar 2017)

³² Za više informacija videti izveštaj Koalicije 27 *Poglavlje 27 u Srbiji: Još uvek u pripremi* iz januara 2017. godine – https://rs.boell.org/sites/default/files/koalicija_27_-_izvestaj_iz_senke_2016.pdf

³³ Sistem trgovine emisijama EU

³⁴ <https://www.energetskiportal.rs/odrzana-4-sednica-nacionalnog-saveta-za-klimatske-promene/>

za period od 2017. do 2023. godine. Organizovana je javna konsultacija, uključujući i radionicu za zainteresovane strane. Ovaj pristup je veoma cenjen od strane NVO sektora. Međutim, Program uključuje spisak energetskih projekata za koje se predviđa državna podrška (uglavnom projekti vezani za fosilna goriva), dok spisak projekata obnovljivih izvora predviđa učešće privatnog sektora. Iako Program predlaže neke mere za promociju obnovljivih izvora, smatramo da je to nedovoljno u poređenju sa finansiranjem odvojenim za podršku projektima vezanim za fosilna goriva. Takav pristup nije u saglasnosti sa ciljevima Pariskog sporazuma.

Nije zabeležen napredak u oblasti adaptacije na klimatske promene, uprkos teškim sušamatokom leta 2017. godine koje su nanele veliku štetu srpskoj ekonomiji.³⁵

Prvi nacionalni plan adaptacije nije usvojen od strane Vlade. Nivo učešća je veoma nizak u međunarodnim inicijativama kao što su Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju i Sporazum gradonačelnika za prilagođavanje na klimatske promene.

SPROVOĐENJE PROPISA

Postignut je ograničen napredak u sprovođenju mera za ublažavanje klimatskih promena ilinjihovo prilagođavanje, posebno kada su u pitanju oblasti identifikovane u poslednjem izveštaju: administrativni kapaciteti, uključivanje klimatskih mera u druge sektore, kao i međusektorske saradnje.

Četvorogodišnji projekat „Lokalni razvoj otporan na klimatske promene“ započeo je sa ciljem da se identifikuju inovativne ideje i projekti za poboljšanje upravljanja klimatskim podacima, a sa ciljem povećanja ekonomskih, socijalnih i ekoloških koristi za lokalne zajednice. Projekat sprovodi Ministarstvo za zaštitu životne sredine, uz podršku Programa za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP), a finansira ga Globalni fond za zaštitu životne sredine (GEF), Ministarstvo za zaštitu životne sredine i UNDP.

³⁵ <http://www.euractiv.rs/vesti/102-srbija-i-eu/11690-sua-uzela-danak-ekonomskom-rastu-srbije.html>